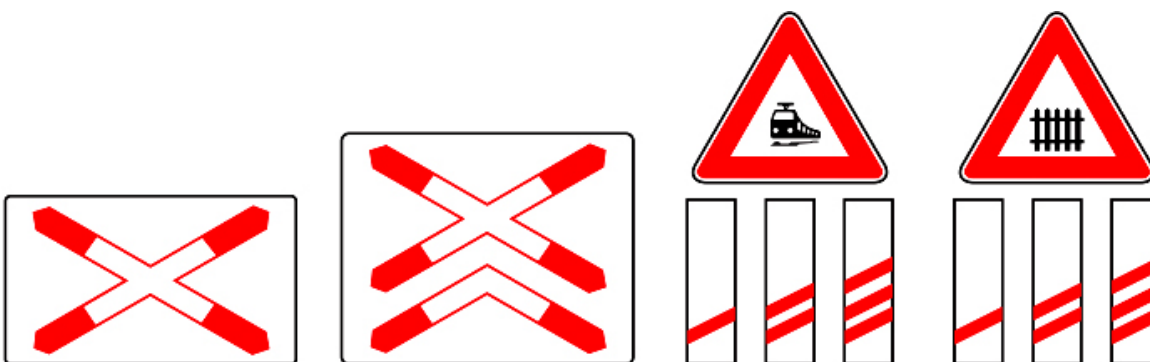

ПЛАН ЗАЈЕДНИЧКЕ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

„ПРУЖНИ ПРЕЛАЗИ“

ЦИЉНА ГРУПА: СВИ УЧЕСНИЦИ У САОБРАЋАЈУ

Бања Лука, март 2015. године

2015 © Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске

Приликом преузимања података из овог документа, потребно је навести аутора односно извор у следећем облику:

Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске (2015). План превентивне активности „Пружни прелази“, бр. 2015-III. Бања Лука.

САДРЖАЈ

УВОД	4
1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА	6
2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	7
2.1. Постојеће стање и досадашње активности	7
2.2. Законска регулатива	7
3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ	10
3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне активности	10
3.2. Сегменти превентивне активности	10
3.3. Циљ превентивне активности	10
4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА	11
ПРИЛОГ-1- Плакат	13

УВОД

На пругама „Жељезница Републике Српске“ укупно је 278 путних прелаза са различитим нивоом осигурања: сигнално-сигурносним уређајима, вертикалном и хоризонталном сигнализацијом, браницама или „Андрејевим крстом“ и троуглом прегледности. Иако су сви путни прелази осигурани у складу са законским прописима, због непажње или свјесног кршења саобраћајних прописа и даље се дешавају ванредни догађаји који за посљедицу имају чак и трагичан исход.

Одржавање и подизање нивоа безбједности жељезничког саобраћаја једна је од веома важних активности у Жељезницама Републике Српске која се одвија у континуитету. Како би утицали на свијест учесника у саобраћају, Жељезнице РС указују на важност придржавања правила безбједног преласка путних прелаза, на којима се најчешће дешавају удеси и незгоде, са циљем да се избјегну опасности и ризици.

Лична непажња возача друмских возила, неопрезно и недозвољено кретање приликом преласка путних прелаза, злонамјерно дјеловање непознатих починилаца који неријетко отуђују и уништавају напојне каблове и жељезничку имовину и на тај начин угрожавају безбједност саобраћаја као и људске животе те недозвољено кретање и прелазак пруге од стране пјешака на за то недозвољеним мјестима, најчешћи су узроци настанка саобраћајних незгода.

Као најтежа посљедица ванредних догађаја током 2013. године је пет усмрћених лица за које је надлежним истрагама утврђена лична одговорност и непажња настрадалих лица која су учествовала у саобраћају.

Удеси и незгоде у оквиру ванредних догађаја у жељезничком саобраћају подразумијевају догађаје гдје је дошло до прекида жељезничког саобраћаја, ситуације у којима је дошло до повреде или у којима је једно или више лица изгубило живот, као и догађаје у којима је утврђена мања или већа материјална штета, угрожавање и отежано одвијање жељезничког саобраћаја.

На путним прелазима догодила су се три удеса и 21 незгода. Истрагом је утврђено да су се сви удеси догодили личном непажњом возача друмских возила.

Од укупног броја, чак шест незгода се десило на путним прелазима са сигнално-сигурносним осигурањем, а 15 на путним прелазима обезбијеђеним саобраћајним знацима на путевима.

Током 2013. године усмрћено је пет лица, четири непутујућа и један жељезнички радник, а теже озлијеђено пет. Смртно је страдало једно лице на путном прелазу, а три ван путних прелаза због неопрезног и недозвољеног кретања пругом.

Током 2014. године, Жељезнице РС су обезбиједиле комплетно означавање путно- пружних прелаза са свјетлосном и звучном сигнализацијом и то у мјестима: Станови, Станари, Драгаловци и Укрина.

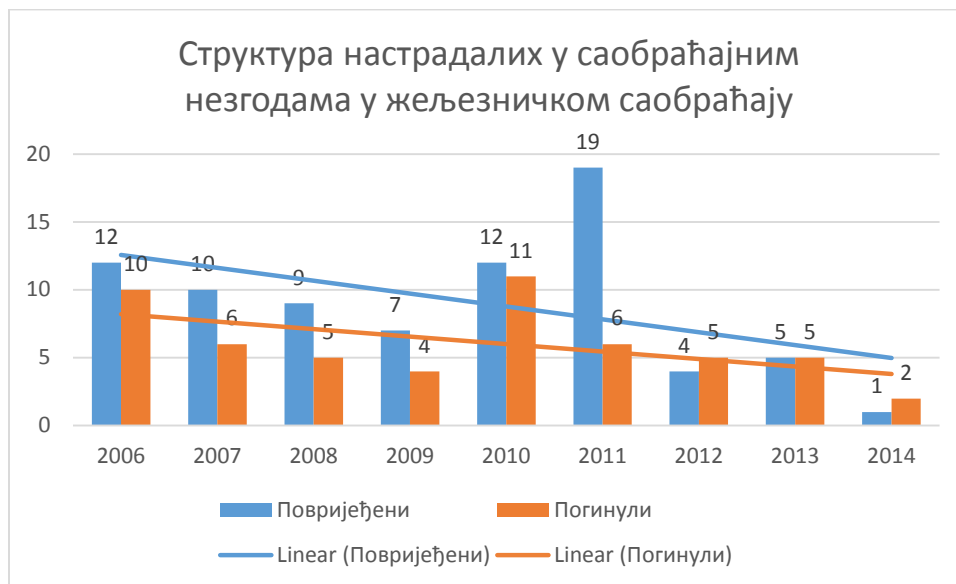
Поред материјалне штете, „Жељезнице Републике Српске“ су због ванредних догађаја (поплаве у мају) имале прекиде у саобраћајној инфраструктури а самим тим и саобраћају.

Табела бр. 1. Структура настрадалих у саобраћајним незгодама у жељезничком саобраћају

Показатељи	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Повријеђени	12	10	9	7	12	19	4	5	1
Погинули	10	6	5	4	11	6	5	5	2

На [дијаграму бр. 1.](#) може се уочити структура настрадалих у саобраћајним незгодама у жељезничком саобраћају у периоду од 2006. до 2014. године.

Дијаграм бр. 1. Ранг земаља према броју погинулих пјешака на милион становника за 2012. годину

Број погинулих и повријеђених у саобраћајним незгодама у жељезничком саобраћају има благи тренд опадања за посматрани период.

1. ИНФОРМАЦИЈЕ О УКЉУЧЕНИМ СУБЈЕКТИМА

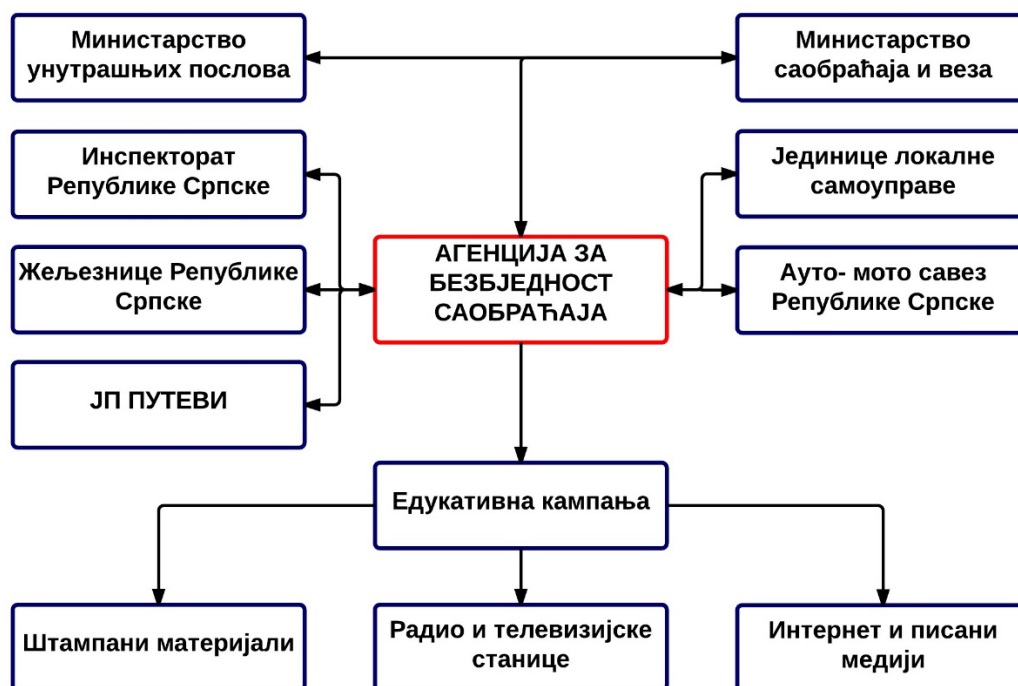
Законом о безбједности саобраћаја Републике Српске (Службени гласник број 63/11), чланом 2. ставом 1. су набројани субјекти који су надлежни и одговорни за стање безбједности саобраћаја на путевима у Републици Српској и гласи:

Члан 2. Став 1. ЗоБС-а Републике Српске

(1) Републички органи управе и институције надлежне и одговорне за стање безбједности саобраћаја су: Министарство саобраћаја и веза, Министарство унутрашњих послова, Министарство просвјете и културе, Министарство здравља и социјалне заштите, Агенција за БС, Републичка управа за инспекцијске послове, Ауто-мото савез Републике Српске, јавна предузећа којима су повјерена управљање путном мрежом, те органи јединица локалне самоуправе.

У реализацију превентивне активности „ПРУЖНИ ПРЕЛАЗИ“ укључени су следећи субјекти (дијаграм бр. 2.):

- Министарство саобраћаја и веза Републике Српске- Вања Вожни;
- Министарство унутрашњих послова Републике Српске- Горан Амиџић и Горан Шмитран;
- Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске- Милија Радовић;
- Ауто мото савез Републике Српске- Ранко Бабић;
- Жељезнице Републике Српске- Никола Дивјак;
- Јединице локалне самоуправе и
- Радио и телевизијске станице.

Дијаграм бр. 2. Алгоритам за реализацију едукативних активности са освртом на укључене субјекте

Носилац активности: Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске.

2. ПОЗАДИНА ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

2.1. Постојеће стање и досадашње активности

У саобраћајним незгодама у Републици Српској у 2014. години смртно је страдало 131 лице у 123 саобраћајне незгоде. На [дијаграму бр. 3.](#) дат је приказ процената погинулих лица у саобраћајним незгодама у жељезничком саобраћају у односу на укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама.

Дијаграм бр. 3. Проценат погинулих лица у саобраћајним незгодама у жељезничком саобраћају у односу на укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама

Јасно је уочљиво да ова вриједност има тренд опадања у последње четири године. Најнебезбједнија година је била 2010, у којој се 7.9 % лица погинуло у саобраћајним незгодама у жељезничком саобраћају у односу на укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама.

Крајем прошле године проведена је кампања „ПАЗИ, ВОЗ ИМА ПРЕДНОСТ!“ у којој су узели учешће Министарство унутрашњих послова, Министарство саобраћаја и веза, Агенција за безбједност саобраћаја, Ауто-мото савез Републике Српске, Жељезнице Републике Српске, Инспекторат Републике Српске, јединице локалне самоуправе и радио станице. Кампања је трајала у периоду од 31. марта до 31. августа 2014. године.

2.2. Законска регулатива

Законом о безбједности саобраћаја Републике Српске (Службени гласник 63/11), чланом 36. који гласи:...

Члан 113. ЗоБС-а Републике Српске

Возач који се возилом приближава прелазу пута преко жељезничке пруге у истом нивоу, дужан је да прилаоди кретање возила тако да може да га заустави пред уређајем за затварање саобраћаја на прелазу, или пред уређајем за давање знакова којима се најављује приближавање возила која се крећу по шинама, односно да може да заустави возило прије него што ступи на жељезничку пругу.

Члан 114. ЗоБС-а Републике Српске

Учесници у саобраћају дужни су да се зауставе пред прелазом пута преко жељезничке пруге у истом нивоу ако је уређај за затварање саобраћаја спуштен, или ако је тај уређај почео да се спушта, или ако се дају свјетлосни знакови или звучни сигнали који упозоравају да ће тај уређај почети да се спушта односно да се прелазу пута преко жељезничке пруге приближава возило које се креће шинама.

- (1) Пред прелазом пута преко жељезничке пруге у истом нивоу на којем су постављени свјетлосни саобраћајни знакови, учесници у саобраћају дужни су да се зауставе када се појави црвено трепћуће свјетло или црвено непрекидно свјетло.
- (2) Учесници у саобраћају који прелазе преко жељезничке пруге у истом нивоу дужни су да то чине с појачаном опрежношћу и кад свјетла на прилазу нису упаљена.
- (3) На прелазу пута преко жељезничке пруге у истом нивоу на којем нема уређаја за затварање саобраћаја, ни уређаја за давање знакова којима се најављује приближавање возила, учесници у саобраћају могу да пређу преко жељезничке пруге тек пошто се претходно увјере да пругом не наилази воз или неко друго возило које се креће шинама.

... прецизно су дефинисане обавезе возача и других учесника у саобраћају када наилазе на путно-пружни прелаз. Надаље, Законом о жељезницама Републике Српске (Службени гласник 58/01, измјена 59/08), чланом 34. који гласи:...

Члан 34. ЗоЖ-а Републике Српске

Трошкове одржавања путног прелаза и трошкове осигурања безбједног и уредног саобраћаја на путном прелазу сnose:

1. Жељезнице Републике Српске и ималац жељезнице, који одговарају за исправност:
 - а) колосијека и дијела пута на ширини од три метра од осе колосијека;
 - б) сигналних знакова на прузи;
 - в) саобраћајних знакова на путу: „Андрејев крст“ и „Забрана саобраћаја за возила чија укупна висина прелази одређену висину“;
 - г) уређаја за заштиту безбједности саобраћаја на прузи и путу и
 - д) заштитне капије на електрификованој прузи.
2. Организација која управља путем одговара за:
 - а) одржавање преосталог дијела пута и троугла прегледности у зони путног прелаза и
 - б) остале саобраћајне знакове који означавају мјесто укрштања пруге и пута, саобраћајни знак стоп, саобраћајни знак приближавање прелазу пута преко жељезничке пруге и саобраћајни знак ограничења брзине.“

Трошкове одржавања уређаја за давање знакова којима се учесницима у саобраћају на путевима најављује приближавање воза путном прелазу, уређаја за обезбеђење саобраћаја на путном прелазу, трошкове електричног освјетљења путног прелаза и друге неопходне трошкове за осигурање уредног и несметаног саобраћаја на путном прелазу сnose равномјерно Железнице Републике Српске, ималац железнице и одговарајуће предузеће које управља путем.

Ако се заштита саобраћаја врши из службеног мјеста из којег се врши регулисање саобраћаја на путном прелазу, Жељезнице Републике Српске или имаоци жељезнице немају право на наплату трошкова за обезбеђење саобраћаја на путном прелазу.

... су прецизно дефинисане обавезе имаоца жељезнице и управљача пута са аспекта одржавања путно- пружних прелаза.

3. ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

3.1. Просторни и временски оквир за реализацију превентивне активности

Превентивна активност провешће се, на подручју Републике Српске, у периоду **од 19. маја (уторак) до 31. маја (недеља)**. Почетак ће се обиљежити у Новом Граду.

Медијска кампања реализоваће се у истом периоду.

3.2. Сегменти превентивне активности

Провођење активности би се реализовало у сарадњи са субјектима који се баве безбједношћу саобраћаја у Републици Српској.

У провођењу ове активности потребно је:

3. Одабрати циљне групе којој је активност усмјерена;
4. Сачинити План активности свих укључених субјеката;
5. Изабрати средстава масовне комуникације (радио и телевизија, „on line“ средства информисања; штампани медији и сл.);
6. Изабрати садржај за средства комуникације, који се желе пренијети циљној групи и то садржај:
 - летка, плаката и билборда;
 - „on line“ средства информисања;
7. Дистрибуција и емитовање припремљених материјала активности и
8. Израда Извјештаја о реализацији активности.

3.3. Циљ превентивне активности

Циљ превентивне активности је повећање нивоа безбједности саобраћаја у Републици Српској кроз повећање безбједности саобраћаја на пружним прелазима. Превентивном активности се жели утицати на промјену ставова код учесника у саобраћају приликом кретања путем који прелази преко жељезничке пруге. Реализацијом ове активности очекује се повећан опрез свих учесника у саобраћају приликом кретања преко пружних прелаза и смањење броја саобраћајних незгода на пружним прелазима.

Овом кампањом, се највише жели утицати на знање, ставове и понашање возача, пјешака и других учесника у саобраћају, са посебним акцентом на учеснике у саобраћају са пољопривредним машинама и тракторима.

4. ОПИС АКТИВНОСТ ПРЕМА СУБЈЕКТИМА

Највећи ефекти у промјени понашања пјешака ноћу постигли би се са квалитетним медијским материјалима (ТВ и радио спотови, материјали за билборде, писани медије, материјали за „on line“ информисање и сл.). За израду ових материјала ангажована је **Академија умјетности**, Универзитета у Бањој Луци као професионална и универзитетска продукцијска кућа која је дефинисала облик и садржај одабраних медијских материјала у сарадњи са субјектима укљученим у активност.

АГЕНЦИЈА ЗА БЕЗБЈЕДНОСТ САОБРАЋАЈА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Агенција ће у провођењу медијске кампање:

- пружити стручну помоћ при изради летка и радио џингла;
- финансирати штампање 200 плаката, 2000 летак и 2 плаката за билборд (димензије B2);
- организовати достављање радио џингла радио станицама, пратити емитовање истог и о томе сачинити извјештај.

АУТО- МОТО САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

У провођењу медијске кампање Ауто мото Савез ће:

- преко Ауто мото друштава извршити дистрибуцију писаних материјала (летака) до циљне групе, и постављање плаката на мјестима предвиђеним за плакатирање и
- свакодневно, у току трајања кампање информисати учеснике о саобраћају о њеном провођењу путем Информативно диспечерског центра АМС РС.

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Министарство саобраћаја и веза ће предузимати мјере из своје надлежности.

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Полицијски службеници МУП-а ће у овом периоду а у оквиру редовних активности вршити појачану контролу одвијања саобраћаја у зони пружних прелаза.

ЖЕЉЕЗНИЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Жељезнице Републике Српске ће:

- финансирати израду летка, плаката, билборда и радио џингла;
- пружити финансијску и стручну помоћ при дистрибуцији материјала до циљне групе;
- заједно са јединицама локалне самоуправе организовати састанке са предсједницима Мјесних заједница које гравитирају пружним прелазима (и
- предузети мјере из дјелокруга рада које би повећале безбједност на пружним прелазима.

ИНСПЕКТОРАТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Инспекторат Републике Српске ће:

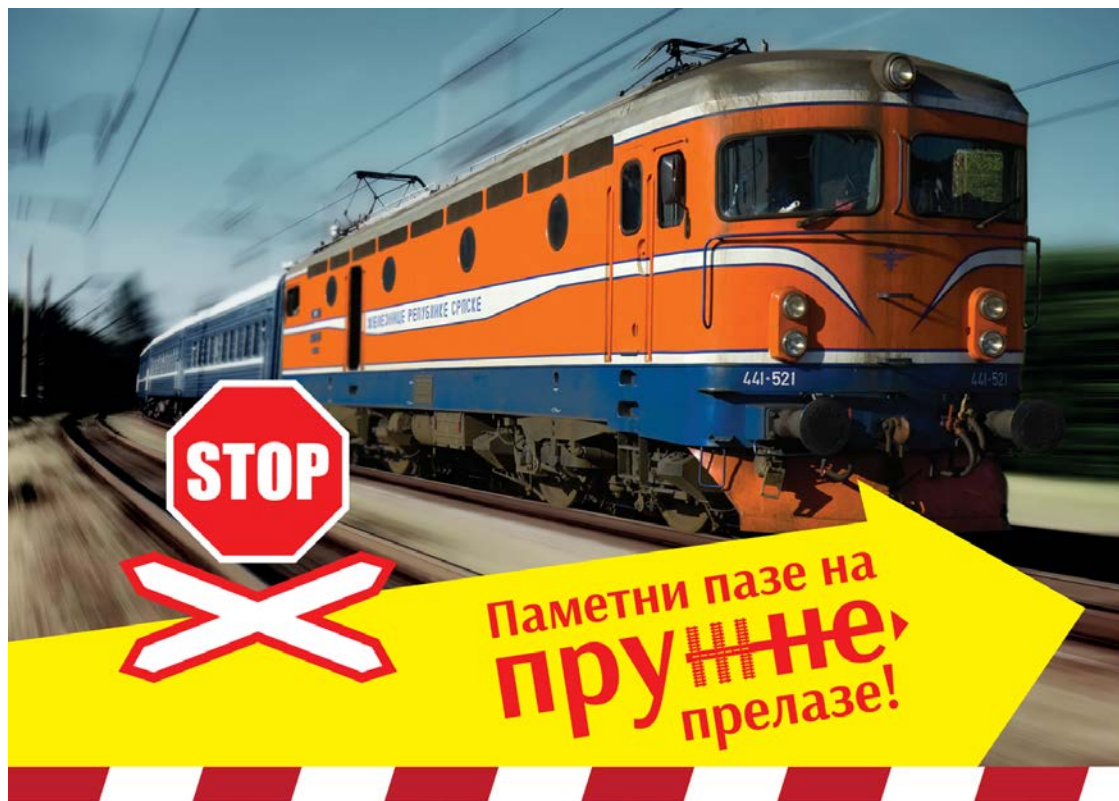
- појачан надзор над стањем путева у зони пружних прелаза и

- превентивно дјеловати према управљачу пута како би отклонио уочене недостатке.

ПРИЛОГ-1- Плакат

- >> ВОЗАЧИ, ПРИЛАГОДИТЕ БРЗИНУ КРЕТАЊА ПРИЛИКОМ ПРИБЛИЖАВАЊА ПРУЖНОМ ПРЕЛАЗУ!
- >> СТАНИТЕ ИСПРЕД ПРУЖНОГ ПРЕЛАЗА ЈЕР ВОЗ УВИЈЕК ИМА ПРЕДНОСТ!
- >> НЕ ПРЕТИЧИТЕ ДРУГА ВОЗИЛА, НЕ ПАРКИРАЈТЕ И НЕ ЗАУСТАВЉАЈТЕ ВОЗИЛО НА ПРУЖНОМ ПРЕЛАЗУ!

На пругама „Железница Републике Српске“ укупно је 278 пружних прелаза са различитом сигнализацијом:

2015